

Tilapäisen valiokunnan loppulausunto

Ähtärin Kaupunginvaltuustolle

Tarkastuslautakunnan puheenjohtajiston erottaminen luottamuspu-
lantakia

Taustaa

Kaupunginvaltuusto on 2.9.2024 pitämässään kokouksessa §41 päättänyt perustaa tilapäisen valiokunnan selvittämään, onko nykyinen tarkastuslautakunnan puheenjohtajisto toimintakykyinen ja liittyykö tarkastuslautakunnan puheenjohtajisto toimintaan luottamuspu-
lantakia.

Tilapäisen valiokunnan tehtävä on ollut tutustua asiakirjoihin, tapauksen taustoihin ja kuulla asianosaisia tarkasti sekä tehdä selvitysten pohjalta esitys kaupunginvaltuustolle. Tilapäiseen valiokuntaan valittiin viisi jäsentä, jotka ovat Kauko Kantola (puheenjohtaja), Hannu Järvenpää, Kirsi Hirvilampi, Harri Mutka ja Maire Tuomisto. Tilapäinen valiokunta valitsi ensimmäisessä kokouksessa sihteerikseen Tuomas Collinin.

Tilapäisen valiokunnan toimenpiteet ja selvitykset

Tilapäinen valiokunta on kokoontunut yhteensä viisi kertaa asian selvittämiseen liittyen. Tilapäisen valiokunnan kokouspöytäkirjat ovat liitteenä. Tilapäisellä valiokunnalla on ollut käytettävissään tapaukseen liittyvät asiakirjat. Tilapäinen valiokunta on kokouksissaan todennut, että sillä on riittävä kirjallinen materiaali asian selvittämiseksi. Tilapäisellä valiokunnalla käytettävissä ollut kirjallinen materiaali on valtuuston kokouksen liitteenä huomioiden julkisuuslain vaatimukset.

Tilapäinen valiokunta päätti kokouksissaan kuulla tarkastuslautakunnan puheenjohtajiston suullisesti kirjallisten kuulemisien lisäksi. Tilapäinen valiokunta pyysi kaupunginhallitukselta lausuntoa asiaan liittyen.

Kaupunginhallituksen lausunto

Kaupunginhallitus käsitteli lausuntopyyntöä 7.10.2024 kokouksessaan, jossa annettiin lausunto tilapäiselle valiokunnalle. Kaupunginhallituksen lausunto on liitteenä.

Arja Ollikainen, tarkastuslautakunnan puheenjohtajan kuuleminen

Tilapäinen valiokunta järjesti tarkastuslautakunnan puheenjohtajalle Arja Ollikaiselle mahdollisuuden suulliseen kuulemiseen 2.10.2024. Kuulemisen kysymykset toimitettiin ennakkoon 25.9.2024 sähköpostilla. Suullisesta kuulemisesta on tehty yhteenveto liitteeksi, tämän lisäksi käyty keskustelu on äänitetty asianosaisen luvalla. Arja Ollikainen ei jättänyt kirjallista lausuntoa.

Jarkko Salo, tarkastuslautakunnan varapuheenjohtajan kuuleminen

Tilapäinen valiokunta järjesti tarkastuslautakunnan varapuheenjohtajalle Jarkko Salolle mahdollisuuden suulliseen kuulemiseen 2.10.2024. Kuulemisen kysymykset toimitettiin ennakkoon 25.9.2024 sähköpostilla. Suullisesta kuulemisesta on tehty yhteenveto liitteeksi, tämän lisäksi käyty keskustelu on äänitetty asianosaisen pyynnöstä. Jarkko Salo on täydentänyt kuulemistaan kirjallisella lausunnolla 4.10.2024 ja 6.10.2024. Kirjallisen lausunnon täydentämisen lisääjasta sovittiin puheenjohtajan kanssa. Kirjallinen lausunto on liitteenä.

Tilapäisen valiokunnan arviointi asiasta

Kaupunginhallituksen näkemys luottamuspulaan ja toimintakykyyn liittyen

Tilapäinen valiokunta sai Ähtärin kaupunginhallitukselta lausunnon 7.10.2024 kokouksen jälkeen. Kaupunginhallitus toteaa lausunnossaan, että tarkastuslautakunnan puheenjohtajiston toimintaan liittyy luottamuspula ja tarkastuslautakunnan puheenjohtajisto ei ole toimintakykyinen. Kaupunginhallituksen päätös oli yksimielinen.

Kaupunginhallitus toteaa lausunnossaan seuraavasti: *”Luottamuksen menettäminen aiheuttaa tarkastuslautakunnan puheenjohtajiston toimintakyvyttömyyden ja kaupunginhallitus katsoo, että puheenjohtajisto ei voi jatkaa nykyisessään tehtävässään”*.

Kaupunginhallituksen koko lausunto on liitteenä.

Arja Ollikaisen näkemys luottamuspulaan ja toimintakykyyn liittyen

Tilapäinen valiokunta kuulemisessa Arja Ollikainen ilmoitti toimineensa tarkastuslautakunnan puheenjohtajana ja jäsenenä vasta yhden kokouksen ajan. Tämän takia hänellä ei ollut vahvaa mielipidettä asiasta, mutta asiakirjojen perusteella hän katsoi, ettei tarkastuslautakunnan varapuheenjohtaja ollut menetellyt oikein ja näin ollen tarkastuslautakunnan puheenjohtajiston toimintaan liittyy luottamuspula.

Kysyttäessä tarkastuslautakunnan puheenjohtajiston toimintakyvystä, Ollikaisella ei ollut suoraa vastausta tarkastuslautakunnan puheenjohtajiston toimintakykyyn liittyen.

Jarkko Salon näkemys luottamuspulaan ja toimintakykyyn liittyen

Tilapäisen valiokunnan kuulemisessa Jarkko Salo ilmoitti, että hänestä tarkastuslautakunnan puheenjohtajiston toimintaan ei liity luottamuspulaa ja nykyinen tarkastuslautakunnan puheenjohtajisto voi jatkaa tehtävissään.

Tilapäinen valiokunta tiedusteli Jarkko Salolta myös, miksi päätit rekisteröidä toiminimen Ä-Live aputoiminimeksi TMI Salo Jarkko Kari-Anterolle ja mitä kautta sait tiedon

kaupunginhallituksessa annetusta omistajaohjauksesta liittyen Ähtäri Events Oy ja Hotelli Mesikämmen Oy väliseen osakekauppaan.

Kuulemisessa Jarkko Salo kertoi motiivikseen suojella Ä-Live toiminimeä, ettei se päädy täysin ulkopuoliseen omistukseen esimerkiksi Ähtäriin ulkopuolelle. Jarkko Salo katsoi, että hän on toiminut kaupungin ja kuntalaisten parhaaksi varaamalla kyseisen aputoiminnan itselleen.

Jarkko Salo kertoi saaneensa tiedon omistajaohjauksesta Ähtäriin kaupungin viranhaltijalta, keskustellessaan salaiseksi merkityn pykälän oikaisuvaatimuksesta.

Tilapäisen valiokunnan yhteenveto tapauksesta

Tilapäisen valiokunnan käytettävissä olleiden asiakirjojen, kirjallisten lausuntojen ja suullisten kuulemisien pohjalta on todettavissa, että tarkastuslautakunnan varapuheenjohtaja on toiminut luottamushenkilölle sopimattomasti varatessaan itselleen Ä-Live aputoiminimen.

Valtuustoryhmillä on voimassa oleva valtuustosopimus, jossa kaikki valtuutetut sitoutuvat noudattamaan demokraattisesti syntyneitä päätöksiä, vaikka ne olisivat itselleen epämieluisia. Epämieluisesta päätöksestä voi kuntalain mukaisesti jättää eriävän mielipiteen.

Tilapäinen valiokunta toteaa myös, että tarkastuslautakunnan varapuheenjohtajan olisi roolissaan tullut huomauttaa kaupunginhallitusta virheellisestä oikaisuvaatimusohjeesta kaupunginhallituksen omistajaohjaus pykälässä, eikä yrittää tehdä siihen oikaisuvaatimusta.

Saatujen selvitysten perusteella tilapäinen valiokunta toteaa Jarkko Salon kertomasta motiivista huolimatta, että tarkastuslautakunnan varapuheenjohtajan toiminta on aiheuttanut luottamuspulan tarkastuslautakunnan puheenjohtajistolle ja katsoo, ettei nykyinen tarkastuslautakunnan puheenjohtajisto pystyisi jatkamaan nykyisessä tehtävissään.

Puheenjohtajan päätösesitys

Tilapäinen valiokunta esittää valtuustolle, että valtuusto päättää:

- 1) käytettävissä olleisiin asiakirjoihin ja saatuihin selvityksiin perustuen todeta tarkastuslautakunnan puheenjohtajiston menettäneen valtuuston luottamuksen tilapäisen valiokunnan raportissa esitetyillä perusteilla;
- 2) erottaa kuntalain 34 §:n nojalla tarkastuslautakunnan puheenjohtajiston.
- 3) todeta, että erotetut luottamushenkilöt pysyvät toimessaan kuntalain 79 §:n mukaisesti, kunnes toimeen on valittu toinen henkilö;
- 4) antaa kaupunginhallituksen tehtäväksi päätöksen toimeenpanon;

Tilapäisen valiokunnan päätös ja esitys kaupunginvaltuustolle

Päätös:

Tilapäinen valiokunta hyväksyi puheenjohtajan luonnosteleman loppuraportin kokouksessa tehdyillä muutoksilla.

Tilapäisen valiokunnan kokouksessa puheenjohtajan pohjaesitykseen valtuustolle teki vastaesityksen Harri Mutka. Hän esitti, että tarkastuslautakunnan puheenjohtajiston toimintaan ei liity luottamuspulaa ja nykyinen tarkastuslautakunnan puheenjohtajisto olisi toimintakykyinen.

Koska asiasta oli tehty puheenjohtajan pohjaesityksestä poikkeava esitys, suoritettiin tilapäisen valiokunnan kokouksessa äänestys. Äänin 3-2 puheenjohtajan päätösesitys valittiin tilapäisen valiokunnan pohjaesitykseksi.

Harri Mutka jätti päätökseen eriävän mielipiteen. Eriävä mielipide on jätetty kirjallisesti ja se on tämän pöytäkirjan liitteenä. (Liite 1)